

DRAUGAS

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO—KATALIKŲ AMERIKOJE.

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA LAPKRIČIO (NOVEMBER) 3, 1910 M.

Nr. 44.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

DVIDEŠIMTI PENKTOJI NEDĖLIA PO SEKMINIŲ.

Lekcija. Kol. III, 12—17. — Broliai: Apsivilkite kaip po Dievo išrinktieji ir numylėtieji, gailestingumo viduriais malonybe, nusizeminimu, tykumu, kantrybe; vienas kitą kęsdami ir kits kitam atleisdami, jei kas turi ant kito apskundimą; kaip ir Viešpatys atleido jums, taip ir jūs. O ant to viso turėkite meilę, kuri yra tobulybės ryšiu. O Kristaus romybė tegul pergali jūsų širdyse, kuriose esate pavadinti viename kune, o būkite dėkojanti. Kristaus žodis tegul gyvena jusims apstingai, su visokia išmintimi, mokydami ir persergėdami patį save per psalmus, giesmes ir dvasiškus giedojimus, malonėje giedodami jūsų širdyse Dievui. Vis, ką tik darote žodyje arba darbe, vis Viešpaties Jėzaus Kristaus vardu, dėkodami Dievui ir Tėvui per jį.

Evangelija. Mat. XIII, 24—30. — Anuomet pasakė prilyginimą minioms: Prilyginta yra dangaus karalystė žmogui, kursai pasėjo gerą sėklą ant savo dirvos. O kad žmonės miegojo, atėjo jo neprietelis ir užsėjo kukalių tarp kviečių, ir atstojo. O kad užaugo žolė ir vaisių išdavė, tadą pasirodė ir kukaliai. O priėjė ūkininko tarnai, tarė jam: Viešpatie, ar gi ne gerą sėklą pasėjai ant tavo dirvos, iš kur tad turi kukalius? Ir tarė jiems: Neprietelis žmogus tai padarė. O tarnai sakė jam: Nori, tai eisime ir surinksime anuos? Ir tarė: Ne, idant kartais rinkdami kukalius, neišrautūnėte su jais drauge ir kviečius. Duokite abiejiems augti iki piūtės, o piūtės laiku tarsiu piovėjams: Surinkite pirmiau kukalius ir suriškite anuos į pėdus sudeginimui, o kviečius sukraukite į mano kluoną.

KŪKALIAI KVIEČIUOSE.

Šios dienos evangelija nevieną nustebina, o kaip ką gal net ir papiktina. Žinome, jog Katalikų Bažnyčią įsteigė Viešpatys Jėzus; mokina mus, jog tikros Bažnyčios ženklų yra taip-gi tas, kad ji tur būti šventa. Gyvenimo šventybės Bažnyčia nuolat nuo žmonių reikalauja. Jinai ragina savo vaikelius, kad jie gyventų gražiai, švariai ir teisingai; kad jie galėtų šventai gyventi, paduoda jiems įrankius ir progas. Tečiau regime kasdien ir visur katalikus, kurie visai nėra šventi, žmonės, augštesnio ir žemesnio luomo, piktinančius visuomenę, gėdą darančius Bažnyčiai, ir savo nedoru gyvenimu sulaikančius nuo atsiverimo tuos, kurie prie Bažnyčios da nepriguli. Regėdami

žmones nevertus katalikų vardo, patį save klausiamo: "kodėl Bažnyčia juos kenčia ir leidžia jiems katalikų vardu prisidengti? Kodėl jų neišmeta ir nuo nedorėlių nepasiliuosuoja?" Tą keblumą šios dienos evangelija aiškina "prilyginta yra dangaus karalystė, kalba Išganytojas, žmogui, kuris pasėjo gerą sėklą ant savo lauko. Bet kada žmonės miegojo, atėjo jo priešininkas ir prisėjo kukalių tarp kviečių, nuėjo". O kada sėkla išdygo ir atnešė vaisių, pasirodė ir kūkaliai. Atėjo tada ūkininko tarnai tarė jam: "Ar nepasėjai geros sėklos ant savo lauko? Iškur tad atsirado kūkaliai?" — Tarė jiems: "nedoras žmogus tai padarė". — Atsakė tarnai: "ar nori, kad eitum ir išrautum juos?" — Tarė jis jiems: "ne, idant kartais kūkalius raudami, neišrautūnėt sykiu su jais ir kviečių. Palikite juos sykiu augti iki piūtės, o laike piūtės įsakyti piovėjams: surinkite pirma kūkalius ir suriškite į pėdus ant sudeginimo, o kviečius sudėkite į mano klėtis".

Nedori katalikai, kaip kūkaliai, piktžolės, kerai dabar tarp gerų katalikų, kaip kviečių. Jie žemina ir gadina kviečių vertę. Neįstabu tad, jei uolios sielos, kaip evangelijos tarnai, klausia, ar negeriau būtų išsyk nuo jų nusikratyti. Bet Kristus savo prilyginimu parodo, jog toks pasielgimas nesutinka su Jojo dvasia. Lūpomis evangelijos ūkininko įsako mums turėti kantrybę. Tepasilieka, iki laikui, piktžolės sykiu su kviečiais, kad kartais, savo uolūme raudami piktžoles neišrautume ir kviečių. Viešpaties valia įvyks pamaži. Jo teisybė išsipildys. Piūtės laike, dienoje teismo, kviečiai bus surinkti į klėtis, o kūkaliai bus atmesti pasmerkiman. S.

AUKOS

sušelpimui Dominiko Vileikos iš Waterbury, Conn., turinčio džiova ir iškeliavusio į Lietuvą:

Br. Bruževičė \$10,00, Ant. Bruževičė 5,00, Val. Petroševičė 5,00, V. Vaznis 1,00, J. Petrukonis 2,00, V. Kulpinskis 1,00, J. Atkočaitis 2,00, E. Bivainis 3,00, Kaz. Rasinskas 1,00, J. Simanavičė 8,00, K. Burneika 1,00, Pr. Jurkus 5,00, Vinc. Mickus 2,00, V. Vitkus 2,00, Bol. Pudžaitis 8,00, J. Ambroža 5,00, Ad. Paulius 5,00, M. Dapkevičienė 4,00, Jokubas N. 1,00, Ig. Petrauskas 2,00.

Sušelpfasis ištaria aukotojams širdingą ačiū.

Paieškau

Antano Gumuliausko, pacinančio iš Kauno gub., Telšių pavieta, Žarėnų parapijos. Kas apie jį žino tepraneša Benediktui Šalčiui, 918 Charters str., N. S. Pittsburgh, Pa. 28—XI.

KAS GIRDĖTI LIETUVOJE.

Kunigų permainos Seinų vyskupijoje. Kun. Baltramiejus Ciplijauskas, Kalvarijos kalėjimo kapelionas, paskirtas vikaru į Kapčemiesį. Iš Kapčemiesčio kun. Kutas išvažiavo liusa valia į Siberiją, į Irkutską, padėti tenai darbuotis kun. J. Pranaičiui, Irkutsko dekonui.

Vėžonys (Kupiškio parap., Ukm. aps.). Tai didžiulis kaimas, kiemų gali būti apie 40. Jei ir nedideliuose kaimeliuose atsitinka rietenos, barniai, tai tokiaime kaime dar labiau. Daugiausia nesutikimų esti dėl gyvulių, ypač dėl tų žaselių.

Net ir kunigai jau negali žmonių sutaikinti.

Ko čia, tarytum, taip esant, vienasėdžiais neišsiskirstyti? Kai kurie iš vėžoniečių jau ir mano taip daryti. Štai vieną kartą jau beveik visas kaimas buvo susitaręs, bet paskui kaip kurie "susiprato", ir norinčiųjų skirstyties beliko vos trečdalis. Ypač nepalankios skirstyties vienasėdžiais moterėlės; jos kai kuriuos ir vyrus perkalbėjo. Viena gi šauna bobelė tai ko-tiktai vienam savo kaimynui nesudrožė pagaikščiui per šoną už tų vienasėdžių galvos.

Matyt, dar viso bus Vėžonyse, kol išsiskirstys.

Bartninkai (Suvalkų gub.). 25 rugsėjo ūkin. J. Ž. nakčia apkulė savo 7 metų piemenuką ir išvijo iš namų. Vargšas, ieškodamas sau nakvynės, pailso ir užmigo lauke. Kišeniuje jis turėjo duonos. Kasžin iš kur atėjo kuilis (tekis) ir pradėjo vaikiną draskyti. Pagirdę vaiko riksmą, tuoj atbėgo bernas. Piemenukas visas buvo sužeistas. Nunešė jį pas artimiausią ūkininką.

Kurtuvėnai (Šaulių ap.). Mūsų arklus ir raguočius gyvulius užpuolė snukio ir ragų liga, o kiaulės serga raundonlige. Daug gyvulių stippa.

Kviedaina (Rėšinių ap.). Musų miestelis yra pedidelis. Turime valsčiaus mokyklą, raštinę, pačtos skyrių, monopolį, traktierinę, 4 alines, vartotojų draugijos sankrovą ir apie 15 žydų sankrovėlių. Reikalingas čia būtų "Blaivybės" skyrius.

Vartotojų draugijai sekasi neblogai. Bažnytinis koras gražus. Laikraščių ateina apie 50 egzempliorių. Apie 60 žmonių yra užsirašusių į "Šv. Kazimiero Draugiją".

Švieksna (Kauno gub.). 8 ir 12 rugsėjo (s. st.) buvo loterija vietinės labdarų draugijos naudai. Didieji fantai, kaip tai karvės, avinas ir kiti tam panašūs, buvo sudovantoti aplinkinių dvarininkų. Biletai buvo po 25 kap.; pardavė 4000. Tuščių biletų nebuvo, todėl draugija nedaug ir pelno turėjo. Buvo bufetas su arbata ir užkanda. Grojo pučiamoji muzika, sutaisyta vietinio vargoninko p. Žuko, ir koras dainavo dainas. Įrengėjas vietinis dekonas kun. Maciejauskas; taipogi nemaža prisidėjo ir p. Vilkėnų grapatės. Žmonių buvo labai daug.

— Prie vietinės vartotojų draugijos sankrovos atidengta mineralinių gėrų sankrova.

"Šaltinis".

Plungė (Telšių pav.). Kaip matyti, ir Plungiškiai

mėgsta padaryti kokią pramogėlę. Net ir mūsų "koras" sumanė įtaisyti gegužinę šią vasarą: surinko apie 15 rub., pripirko už tuos pinigus degtinės ir alaus, išvažiavo kelis verstus į kaimą, paūžė vieną šventvakarį, apsučo galvas ir viskas. Prie to norėjo pritraukti dar ir pašalinių, bet mažai kas teprisidėjo. Taip tai pas mus "blaivybė" platinama.

Užpaliai (Ukmergės pav.). Jau treči metai, kaip Užpalių miesčiukas išsidalino į vienasėdijas. Visi ukininkai džiaugiasi, kad dabar daug paraščiau esą ne tik su darbais, bet ir su gyvuliais.

Visas vargas — triobų perkėlimas. Šiemet buvo atvežta mašina, su pagelba kurios ūkininkai manė parvežti kai kurias triobas be ardymo. Bet tas nepasisekė, nes užkabinus mašinos lenciugą vos už pirmos trobos ir gerai ištempus jį lenciugas truko, o troba nepasijudė nei iš vietos. Ukininkai, matydami, kad iš to niekas neišeis, ėmė trobas ardyti ir arkliais vežioti.

Žagarė. Gyventojų Žagarės valsčiuje yra pervirš 10 tūkstančių. Tokiam skaitliui (išėmus ne visiems prieinamą privatišką prekybos mokyklą), yra miestelyje tik viena dviklėsė ministerijos mokykla, lig kurios tolimesniųjų sodžių Žagarės valsčiaus gyventojams tolįo 25 v. Reikia pažymėti, kad čia pat po šonu, Kuršė, mažiausiam valsčiui rasi bent vieną mokyklą, visuomet viduryj valsčiaus kad but galima visiems gyventojams naudotis. Jei valsčius bent kiek didesnis, tai rasi ir porą mokyklų. Ne taip matos pas Žagariečius! Čia, pavyzdin, prigulintieji prie Skaistgirio cirkulo Žagarės v. gyventojai bijo mokyklų, kaip ugnies. Mokyklų vyresnybė nutarė įsteigti mokyklą Skaistgirio miestelyje (viduryj valsčiaus), jei aplinkiniai valstiečiai sutiks nupirkti žemės ir prisidės prie mokyklos statymo. Nuvažiavęs Žagarės mok. p. A. Vokietaitis į tam tikslui sušauktą susirinkimą, į Skaistgirį, vieton išreiškimo noro prisidėti prie mokyklos įsteigimo, išgirdo šauksmus: "Kam mums tos mokyklos?... Kas žinę dirbs, jei visi ponais bus?" ir t. p. Mokytojas dar stengiasi perkalbėti rėksnius, bet be pasekmės.

Dar Skaistgirio kleb., kun. Paškanis tikisi, kad jam pasiseks pertikrinti savo parapijonus, ir jie sutiks įsteigti mokyklą. — Pažiūrėsime.

Šimonys (Ukmerg. pav.). Šimonyse baigiamas statyti puikus medinis namas Puponių valsčiaus dviklėsėi mokyklai. Senoji liaudies mokykla taipgi pertaisoma; ten žadama mokyti pirmasai skyrius. Taigi pas mus apšvietimo įstaigos auga. Pirmiau šioj apselinkėj nebuvo nei vienos dviklėsės mokyklos, pernai gi įsteigta Kupiškėje, o šiemet Šimonyse. Garbė už tat tų valsčių valstiečiams.

Alizava (Panev. apskr.). Alizaviečiai nors kartą galės savo vaikučiams suteikti apšvietimą — taip su vargu pradėta statyti mokykla šiemet, ačiu pasirūpinimui naujo vietinio klebono Mockaus, jau neužilgo bus užbaigta. Su pinigais užbaigimui namo taip didelio vargo nebus ir per daug žmonių neapsunkis. Nuo lietuvių vakarų, įrengtų šitos mokyklos naudai (pernai Alizavoje, o šiemet Kupreliškėje) iš viso susidarė suvirš į 70 rub. Kad dar ir truks kiek, tai galima tikėtis, jog valstiečiai, suprazdami patįs mokyklos naudingumą, lengvai ir noriai surinks reikalin-

gą sumą ir sugrąžis klebonui, jeigu jis kiek savų išleistų mokyklai. Namas išrodys suvis gražiai ir, galima sakyti, tinkas nedidelei mokyklai. Užlaikymą visą mokyklos ir mokytojo prižadėjo duoti vyresnybė.

Taip tai už kokio mėnesio galima bus susilaukti ir mokytojo; tiktai reikia neužmiršti visiems kreiptis į direkciją su reikalavimu, kad paskirtų mokytoją lietuvi.

Užpaliai (Ukm. pav., Kauno g.). Užpaliuose yra dviklės mokykla, kurioje yra trys mokytojai: du rusai ir vienas lietuvis, atėjęs pereitą metą. Ans išpradžią mokė vaikus lietuvių kalbos, bet paskui, atsisakius valstiečiams per svarstymą samatos pridėti jam kiek algos, liovėsi mokęs. Mat bent ant lietuvių kalbos nuvarė savo kerštą prieš valstiečius. Bet, rodos, jojo alga didesnė, negu kitoje mokyklose trečiojo mokytojaus, butent 400 rub., kurie pareina, rodos, irgi iš tų pačių valstiečių kišenių.

“Liet. Ukininkas”.

Dailės mokytojai. Žmonių švietimo ministerija, išklausė dailės akademijos patarimo ir leido vidurinių dailės mokyklų mokiniams, išėjusiems kokį nors dailės skyrių, būti pašymo ir braižymo mokytojais miesto mokyklose.

Skuodas. Bus jau keletas metų, kaip Skuodo valsčiaus pradedamojoje berniukų mokykloje viešpatauja didelė netvarka; vyresnysis mokytojas rusas savo valia priiminėja mokyklon mokinius iš kitų valsčių, nekieno nesiklauses; net pats, valdydamas trejetą erdvų kambarių, nenori užleisti nei kampučio savo pagelbininkui lietuviui, kuris iš savo menkos algos turi kitur nuomoti sau bustą. Gaila, kad valstiečiai ligi šiol nepasirūpino savo mokyklomis, leidami čion šeimininkauti kitiems.

Obeliai, Ežer. ap. Obelių vartotojų draugijos sankrova eina labai gerai. Narių jau prisidėjo daug daugiau, kaip buvo; jau yra apie du šimtu. Šiuo laiku buvo sankrovą revizija, kuri tęsė per 7 dienas. Pasirodė 800 rub. uždarbio. Reviziją darė Obelių vaitas Šeškas, buvęs raštininkas Štebavičius ir Zakrzewskis, sąžiningi vyrai, išrinkti sankrovos.

— **Girtybė tarp vaikų.** Iš 91 vaikų, ruošusių šiemet pirmos išpažinties ir komunijos, visai neragavusių svaiginančių gėralų buvo tiktai vienas, gėrusių alaus 51, gėrusių degtinės 28 ir pasigėrusių 11 vaikų.

— Obeliečiai steigia ugniagesių draugiją. Vietinė policija renka žinias apie įsteigėjų ištikimybę ir pareikalavo 7 rub. dr-jos publikacijai. Jau įsirašė draugijon apie 30 žmonių. Galima tikėtis, kad dr-ja neužilgo pradės veikti.

Kaunas. Šiemet beveik visose mokyklose mokinių skaitlius žymiai padidėjo. Tuo tarpu lietuvių kalbos išguldoma iki šiol nebuvo; tik šiomis dienomis teko išgirsti, kad vyrų gimnazijoje būsiąs lietuvių kalbos mokytoju p. Poderys, o p. Losiekaitės moterų gimnazijoje p. Urbonas, — “Saulės” dviklesių mokytojai. Šiuodu vyru parodė nemažą pilietiską drąsumą — mokytojaut beveik be pinigų atligynimo. Kauno lenkai mokslaeiviai mokosi savo prigimtos kalbos už visuomenės sumestus pinigus; lietuviai gi mokslaeiviai privalo tuštinti ir taip nepilnas savo kišenes, nes už lekcijų lankymą mokama 6 rubliai; lietuvių visuomenei tai nerūpi; link to ji kurčia. Nerangumas

matomas visose šakose, Kad ir, sakysim, p. Naujaliao knygyno uždarymas. Lenkas lietuviškomis knygomis verčiasi, o lietuvis negali, nes lietuviai gryną sąžinę apšveina be jo: pas lenką ir arčiau, ir maloniau. P. Naujaliui knygyną likvidavus, belieka tik vienas grynai lietuviškas knygynas, p. Onos Vitkauskytės, neskaitant visokių bogomazų dėl patrijotizmo išstačiusių lietuviškus parašus ant iškabų.

Mažeikiai, Šiaulių ap. Blaivybė ir tautiškas lietuvių susipratimas savo žiedus skleidžia vis plačiau ir plačiau mūsų tėvynėje.

Praėjusį sekmadienį buvo čia rengiama vestuvių puota: p. Strumila iš Liepojaus vedė Mažeikių gyventoją našlę Butkienę. Susirinkusieji svečiai kalbėjo vien lietuviškai, labai retai galima buvo girdėti koks vienas lenkų arba rusų žodis, nors šių pastarųjų taip pat buvo sasiurinkime. Dainavo, šoko lietuvių šokius. Užėjus kalbai apie degtinę, blaivininkų nariai patarė nevartoti svaiginančių gėralų. Susirinkusieji, išskyrus vieną raišą kurpių, sutiko su blaivininkais. Taigi ir čia blaivininkai viršų gavo.

Kalinė nusižudė. Kauno gubernijiniame kalėjime rugsėjo 20 d. nusižudė Elena Gedvilienė, b. 2-sios Dūmos astovo d-ro Gudavičiaus sesuo. Ji buvo nuteista kovo mėnesį 1909 m. Vilniaus teismo rūmų pusantriems metams tvirtovės; kalėjime buvo jau 9 mėnesius. Dėlko nusižudė — nežinia. Paliko du mažamečiu vaikelius.

“Viltis”.

IS LIETUVISKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

HAVERHILL, MASS.

Praėjo kelios savaitės, kaip nematyti jokios korespondencijos iš mūsų miestelio; todėl šiuomi pranešu, kaip žmonės pas mus gyvena.

Darbai eina gana gerai; kas dirba, tam duonelės netrūksta. Nelaimė tik, kad lietuviai tarp savęs nesutinka, nesugyvena gražiai. O kalti tam visoki apšvietuoliai, pas mus vadinami cecilikais. Visi jie priguli prie vietinės Suv. L. A. kuopos ir laikas nuo laiko surengia prakalbas, kurios vien žmones pikcina ir sukelia jų neapykantą prieš pačius kalbėtojus, skelbiančius nėsą Dievo, todėl nereikalingas esąs tikėjimas bažnyčios ir kunigai, tie didžiausi žmonių engėjai! Tai tokius vaisius atneša cecilikų pliovėnės.

Gi vietinė S. L. R.-K. A. kuopa kitaip elgiasi. Jos nariai rengia teatrus, visokius muzikališkai-vokališkus vakarus ir kitokius blaivus pasilinksminimus, pilnai užganedinančius atsilankusius ir jų dvasią pakeliančius. Už tokius darbus priguli jiems širdinga padėka. Kad visi susipratę katalikai prisirašytų prie S. L. R.-K. A. kuopos ir išvien visi darbuotų, tai greit galima būtų apveikti visus cecilikus, ir lietuviai gyventų romybėje ir viens kito meilėje.

Prisižiūrėjęs.

BROCKTON, MASS.

“Tėvynė” ir kiti laisvamaniški laikraščiai užpuldinėjo ant Kapucino, Tėvo Kazimiero, už jo pamokslus, laikytus per misijas. Prikišo, būk jie daug blėdies darę

laisvei ir apšvietai, dą-gi sveikatai žmonių, nes vieną būk iš proto išvarę!...

Ką tie laikraščiai sakytų apie atsitikimą, kuris turėjo vietą čion pas mumis Broektone?

Vienas vyruks (Kaz. Jask.) ilgesnį laiką skaitė laisvamaniškus laikraščius ir knygeles. Iš visų spėkų pludo ant kunigų, tikėjimo, bažnyčios, šv. Tėvo ir t.t. Pagalios paėmė skaityti žinomąjį šlamštį Dembskio. Nieko neišrodė jam tikresnio, kaip tos knygpalaikės išvados. Tai teisybė, tai knyga, tai kunigas! — nuolat kalbėjo... Čion tai pasimokini žmogus!... Praėjus kokiam laikui vyruks atbėgo pas kunigą su žodžiais: "Kunigėli, gelbėk!" — "O-gi, kas yra?" — "Girdi, esu susimaišęs, bijausi žmonių, kas man galvoj' negerai, perskaičiau Dembskio knygą ir man negerai pasidarė!... net šeimininkai mane iš burdos išstumdė!"... Matėsi žmogus aiškiai susilpnėjęs protu. Faktas — ne pramanymas. Ką ant to pasakytų apkaltintojai kun. Kazimiero, Kapucino?!...

Kunigas, ištyręs dalyką, suprato, iš kur jo susilpnėjimas proto paeina ir atsakančius davė patarimus. Apie Dembskio knygą tiek atsiliepė: "Kam skaitai raštus, blevyzgojančius prieš bažnyčią ir tikėjimą? Dievas galingas, gal ir už juos žmogų nubausti!"

Vaikinas dabar išrodo mažiau susilpnėjęs ant proto. Matomai laikosi kunigo patarimo! **Vincas D.**

RUMFORD, ME.

Darbai čia eina neblogiausiai; iš kitur atvykusiam nesunku gauti darbas. Lietuvių čia gyvena 500 suviršum.

Spal. 16 d. atsiliko prakalbos. Pirmas kalbėjo J. Grušas (apie Amerikos istoriją); antras, P. Baltrėnas, ragino skaityti naudingus raštus; trečias kalbėtojas, Ant. Kirkutis, skatino prie meilės. Po prakalbų deklemavo M. Kazlauskutė. Publikai vakaras patiko. Pasibaigė viskas tuo, kad susidarė moterių pašelpinė draugija. Šanarių prisirašė išsyk 22. **P. A. B.**

Iš Amerikos.

Varžo pilietiską liuosybę.

Guthrie, Okla. Augščiausias Oklahoma valstijos teismas nusprendė, jog nėra tikrais piliečiais ir neturi teisės balsuoti tie valstijos gyventojai, kurių dėdukams nevalia buvo balsuoti. Sulyg to, dar negirdėto liuosos šalies teisdarystėje, nusprendimo visi Oklahomos negrai bus pašalinti nuo balsavimo, nes jų dėdukai buvo vergais ir ne-balsavo. Tokia barbariška teismo decizija gali paliesti ir visus svetimtaučius, turinčius pilietybės popieras, ba jų ir jų dėdukai ne-balsavo.

Prieš policijos žiaurumą.

Phoenix, Arizona. Šios valstijos teisdavystė išleido įsakymą, kad policija liautųsi kankinusi pažvelgtas nusidėjimuose ypatas, idant išgauti iš jų prisipažinimus. Ligšiolei Arizonos policmonai buvo tikrais budeliais, nei kiek negeresniais už necivilizuotos Maskolijos kalėjimų sargus, o jų kankinimo būdas žinomas po vardu "sweat box". Policijos žiaurumas tankiai priverzdavo visai ne-

kaltus žmones prisipažinti prie didžiausių nelalysčių, by tik greičiau juos paliuosutų iš "sweat box'o". Policistai-gi, neretai, gaudavo dovanas arba augštesnę vietą už savo "uolumą" visuomenės labui.

Vedė moterį su ūsais ir barzda.

South Bend, Ind. Giles E. Calvin, turtingas Kalkai-ka, Mich., farmerys, taip įsimylėjo į Grace Gilbert, turinčią ūsus ir pusantros pėdos ilgą barzdą, jog nepaisydamas tėvų ir seserų neužganėdinimo vedė ją už moterį. Pats Calvin'as esąs beūsis ir turįs moterišką veidą.

Gaisras žydų senelių namuose

New York, N. Y. Šiomis dienomis buvo kiles gaisras prieglaudos namuose seniems žydams ir žydėms, įsteigtuose Jokūbo Dukterų draugijos. Ugnelei pasirodžius, kijo didžiausia panika tarp 110 tuų laikd buvusių senelių. Jaunesnieji jų patįs gelbėjosi, — kitus-gi policija ir ugnegesiai išnešė. Vyriausia toje prieglaudoje esanti Estera Davis, turinti 116 metų. Namams padaryta daug blėdies.

Negras augštam urėdui.

Washington, D. C. Prezidentas Taftas, eidamas T. Rooseveltto pėdomis, nepaiso žmogaus odos, ale jo gabumų. Ir taip jis mapo paskirti tulą negrą, W. H. Lewis'ą, dabartinį pavieta prokuroro pagalbininką Bostone, vals-tijos prokuroro asystentu. Lewis yra garsu advokatu ir augštai mokytu žmogumi. Ligšiol nei vienas negras neturėjo taip augšto urėdo.

Nenori liuosybės be vyro.

Hayward, Wis. Pereitame "Draugo" numeryje, tarp "Redakcijos pastabų" buvo rašyta apie Dietz'ą, kuris dabar sėdi su šeimyna kalėjime. Paskutinės žinios praneša, jog jo du broliu surinkę užtektinai pinigų bėlos užstatymui už Dietz'o pačią ir norėję ją paliuosuoti. Pastaroji tečiaus bevelijanti kalėjimą drauge su vyru negut liuosybę be jo. Už Dietz'o paliuosavimą sūdžia reikalauja \$40.000, o už jo sūnaus — \$10,000 bėlos. Neturtingi Dietz'o broliai ir artimiausi giminės, žinoma, tokios didelės sumos negali surinkti, ir nelaimingoji šeimyna turės vargti iki teismui.

Marko Twain'o turtas.

Redding, Conn. Garsaus humoristo, Marko Twain'o (Samuėliaus L. Klemens'o), kurį visuomenę laikė už milijonierių, turtas apskaitytas ant \$611,136.00. Twain'o įpėdine yra jo duktė p. Gabrilovičienė, maskoliaus pianisto žmona.

Milijonieriai nemoka bilų.

Newport, R. I. Vietiniai vaizboriai rengiasi suorganizuoti tam tikrą sargybą dabojimui išeinančių ir ateinančių Newportan trūkių. Dalykas, mat, tame. Nekuriems milijonieriams, praleidusiems vasarą aristokratiškame Newport'e, vietiniai vaizboriai pristatydavo visokios provizijos be pinigų. Vasaros sezonui baigianties pasiuntė bilas už viską sykiu. Turčiai tečiaus, bilų neužmokėję, išvažinėjo, o prigauti vertelgos turi didžiausius nuostolius; nekurie jų net subankrutijo. Taigi rengiamoji sargyba vaktuos visus trūkius ir žiūrės, ar skolingi milijonieriai neatsilankys Newporte rudens ir žiemos laiku. Nors vienam jų pasirodžius, bus duota žinia skolininkams, o tie jau atsitsis su juomi.

Trustas kovoja su neprigulmingomis firmomis.

Milwaukee, Wis. Žibalo trustas Standard Oil Co., kurio tėvu yra John D. Rockefeller, numušė žibalo kainą su mieriu subankrutyti neprigulmingus nuo trusto kerosino pardavėjus. Trustas nori apveikti visas neprigulmingas nuo jo kompanijas, užtai, numažinus žibalo kainą, kenčia dabar žymius nuostolius, bet tikisi atgausiant juos ateityje dar-gi su pėrviršiu.

Nepasisėkė pabėgti.

Pittsburg, Pa. Iš pamišėlių namų norėjo pabėgti tu-las Henry Dupre. Kadaisia jis buvęs aviatorium ir balio-nų statytojum. Proto nustojus ir atsidurus bepročių na-muose, jis ir toliaus užsiėmė oralaivių statymu. Šilką ir kitokią medžiagą, tam siekiui reikalingą, pristatydavo instyucijos vyriausybė, nieko blogo nepažvelgdama. Pa-baigęs lakstyvuvą, Dupre išnešė jį nakčia ant stogo ir no-rėjo su juo nuskristi į plačią pasaulę. Tik nepasisėkė na-bagui. Balionas nenorėjo toli lėkti, ir nukrito čia pat kie-me, o jo dirbėjas turėjo sugrįžti į savo kambarį.

POLITIŠKA PERŽVALGA.**Portugalija.**

Tapo susekta, jog norėta apskelbti respubliką rug-sėjo 23 d., suimti karalių, priversti jį išsižadėti sosto ir išsiųsti svetur. Bet suokaltis tapo išduotas valdžiai, kuri pradėjo taip aštriai daboti revoliucionistus, kad darbą reikėjo atidėti tolesniam laikui. Tečiau revoliuciją pasku-bino Bombardos užmušimas. Spal. 2 d. naktį, kuomet ka-ralius kėlė puotą naujai išrinktojo Brazilijos prezidento Hermeso da Fonseca garbei, du karišku laivu pradėjo šaudyti į rumus. Dvairiskiai ir kiti svečiai tuoju pabėgo, palikdami karalių vieną. Manuelius užtelefonavo į kazar-mes kareivių, bet atsakymo negavo. Spal. 4 d. jam buvo pasiulyta stoti pačiam su pasilikusiais ištikimais karei-viais ir sugniaušti maištą, bet karalius nenorėjo kraujo praliejimo, velydamas sprukti į Gibraltarą. Dabar jis yra Anglijoje. Tuo tarpu visa karaliaus šeimyna tapo ištrėm-ta svetur.

Prezidentas Braga spal. 8 d. apskelbė "pamatinį de-kretą". Dakreto 2 punktas atgaivina rugpiučio 28, 1767 m. dekretą, kuriuo jezuitai yra išvaryti iš Portugalijos. Punktas 3 atgaivina 28 gegužio 1834 m. dekretą, kuriuo Portugalijoje tampa uždaryti visi vienuolynai, ligonbu-čiai ir visos įstaigos, esančios vienuolių globoje. Punktas 8 liepia visus vienuolynų daiktus surašyti ir užpečėtyti. Paskui juos apkainuos. Nuo jezuitų tapo atimtos visos jų nuosavybės; kas bus padaryta su kitų vienuolių nuo-savybėmis — apie tai dar bus sprendžiama. Vienuolynus pradėta plėšyti panedėlyje, spal. 3. Užmušta prancu-zų lazaristų perdėtinis ir Tėvas Fragues. Lazaristas, Tėvas Espinouze, persirengė ir ištruko iš revoliucionistų nagų.

Portugalijos kolonijose žinia apie respublikos įstei-gimą tapo priimta su dideliu džiaugsmu. Visur plėvesuo-ja žaliai—raudona vėluva.

Prezidentas Braga sudarė pilną kabinetą, bet jo po-sėdžiuose nėra sutikimo.

Naujoji valdžia davė dalyvavusiems revoliucijoje

oficieriams ilgą urlopą, bet šie atsisakė naudoties ta ma-lone. Iš to pasirodo, jog naujoji tvarka dar neįsigyvenusi tvirtai.

Kol kas tik Brazilija ir Šveicarija pripažino naują respubliką. Kitos valstijos laukia, ką pasakys Anglija, ku-ri turi didelius finansinius reikalus su Portugalija. Šako, kad Anglijai ir Vokietijai labai rūpi Portugalijos kolo-nijos Afrikoje ir Azijoje. Tomis kolonijomis norėtų pasi-dalyti Anglija su kaizeriu.

Prancuzija.

Straikas geležinkelių darbininkų pasibaigė, bet pir-mininkui Briand'ui vis dar prisieis kovoti — jau su s-vaisiais. Buvusis pirmininkas Combes ir buvusis laivyno ministeris Palletan apskelbė karę Briand'ui. Jie sušaukė seimą Rouen'e, kur sudarė naują socialistų ir radikalų grupą. Šitoji šaka jau nepriderės prie "Demokratų Res-publikinių Sąjungos". Briand'ui prikaišioja, kad jis per-daug pataikaujas dešiniams. Jisai-gi sakosi, jokio pa-taikavimo nedaras, tiktai visuomenės labo vardu vengias bereikalingų susierzinimų.

Vokietija.

Spal. 11 d. Vokietijos sostinėje atsiliko iškilmė pa-minėjimui 100-metinių sukaktuvių Berlyno universiteto. Suvažiavo daug svečių iš visų šalių. Kaizeris, prisiziūrė-jęs, kaip Amerikoje turtuoliai šelpia universitetus savo didelėmis dovanomis, pasidarbavo tiek, kad iš turtinges-niųjų savo pavaldinių išgavo 2,250,000 dolerių įsteigimui prie Berlyno universiteto skyrių, kuriuose mokslinin-kams reikės tik tardyti gamtos apsiereiskimus (jiems ne-reikės būti profesoriais, vadinasi, nereikės mokyti kitų). Sukaktuvės tapo apvaikščiotos labai iškilingai.

"DRAUGAS" BUS PADIDINTAS.

Kaip tik gausime naujas raides (jos jau užsakytos), tuoju padidinsime "Draugo" formatą. Visiems raštams, kuriuos gauname kasdien, tiesiok vietos truksta. Ka-ka-da net svarbiausias žinias esame priversti apleisti, aktua-linius straipsnius atidėti tolesniam numeriui. Kai-kurie rankraščiai guli redakcijos biure jau daugiau, kaip me-tai ir vis laukia šviesos. Vis tai dėlto, kad laikraštyje vietos neužtenka.

Tai-gi netrukus pradėsime leisti "Draugą" angliš-kujų dienraščių pavidale. Tuomet tiktai tegalėsime tal-pinti daugiau žinių, spaudinti korespondencijas, neati-dėliojant iki tolesniam numeriui, turėti daugiau vietos il-gesniems raštams.

Įvesime taip-pat naują skyrių vardu: "Iš aplinkinių ir tolimesnių vietų". Šičia talpysime trumputes vietines žinias: apie krikštynas, vestuves, šermenis, susirinkimus ir tolygius atsitikimus. Meldžiame todėl savo skaitytojų ir korespondentų atsiuntinėti tokių žinelių kuodaugiau-siai, nes laikraščio gūvumas tokiu budu galės išeiti aikš-tėn, o ir žingeidingi skaitytojai galės sugriebti kasdieni-nes žinias iš Amerikos lietuvių gyvenimo.

Čia reikia priminti tiems, kurie renka "Draugo" nu-merius ir paskui apdaro į knygą, jog padidinę laikraščio formatą pradėsime naują seriją, vadinasi, pradėsime vėl nuo No. 1, bet metai (volume) bus jau III. Tokiu budu ir su apdarymu nebus bėdos.

LIETUVIŠKOJI ENCYKLOPEDIJA.

Labai svarbų veikalą sumanė išleisti p. A. Olševskis. Bus tai Lietuviškoji Encyklopedija trijuose tomuose, po 600 puslapių kiekvienas. Pašaukta jau 35 bendradarbiai. Galima tikėtis, jog jie savo uždavinį atliks rimtai, bešališkai, sąžiningai. Žinoma, neapsieis be iliustracijų. Kai kurias jų galėtų pristatyti p. J. Gabrys, kaip tai jisai pats rašė "Tėvynėje". Kitas reikėtų parupinti leidėjui. Šiaip jau reikia tik linkėti, kad veikalas išeitų kuogreičiausiai ir kad visuomenė jį paremtų.

Priedama čia vardus pakviestųjų bendradarbių.

1 — **Dr. J. Basanavičius**. Lietuvių tauta. Lietuvių pasakos, papročiai, žaislai; numizmatika.

2 — **M. Biržiška**. Lietuvių rašytojai: Duonelaitis, Poška, Klementas ir kiti.

3 — **K. Būga**. Alfabetas. Lietuvių, latvių ir prūsų kalba; mytologija; Lietuvos vietų vardų etymologija.

4 — **Kun. Bužys**. Katalikybė.

5 — **P. Bugališkis**. Kauno gubernija, jos miestai, miesteliai, jų aprašymas, statistika.

6 — **A. Bulota**. Lietuviai atstovai Rosijos dūmoje. Duma.

7 — **Kun. A. Dambrauskas**. Bažnyčios dalykai Lietuvoje; vyskupai ir įžymesni kunigai; lietuvių kalba bažnyčioje; matematika; esperanto.

8 — **P. Damijonaitis**. Lietuvių mokykla; vadovėliai.

9 — **Prof. A. Doritsch**. Senbulgariškoji kalba; slavų kalbos.

10 — **L. Gira**. Vilniaus ir Gardino gub., jų miestai, miesteliai, aprašymas, statistika. — Baltgudžiai.

11 — **Dr. K. Grinius**. Suvalkų gubernija, jos miestai, miesteliai, jų aprašymas, statistika.

12 — **Aug. Janulaitis**. Valstiečių judėjimas Lietuvoje. Šimanas Daukantas.

13 — **Kun. A. Kaupas**. Lietuvių katalikų bažnyčios ir parapijos Amerikoje. Sociologija.

14 — **J. Kurmelis**. Agrikultūra; ūkis Lietuvoje; ūkio draugijos.

15 — **P. Leonas**. Teisių dalykai Lietuvoje; bendrijos, valsčiai, gminos.

16 — **Matulionis**. Lietuvos girios; flora.

17 — **P. Mažilis**. Medicina.

18 — **G. Petkevičaitė**. Teatras Lietuvoje. Moterų judėjimas Lietuvoje.

19 — **M. Petrauskas**. Lietuvių muziką, dainų melodijos.

20 — **Kun. Petraitis**. Astronomija.

21 — **Prof. J. Rozwadowski**. Lygintinė kalbotyra. Lenkų kalba. Kašubai, polabai.

22 — **Kun. Sabaliauskas**. Lietuvių muzikos instrumentai.

23 — **L. Šernas**. Etika; aistetika. V. Kudirka. "Varpas" ir jo įkurėjai.

24 — **J. Šaulys**. Politiškoji ekonomija.

25 — **Dom. Šidlauskas**. Vartotojų draugijos Lietuvoje.

26 — **Ig. Šlapelis**. Lietuvių dailė.

27 — **Dr. J. Šlapelis**. Lietuvių kningynai ir kningynėliai.

28 — **Dr. J. Šliupas**. Lietuviai Amerikoje, la kraščiai, draugijos.

29 — **Kun. J. Tumas**. Lietuvių laikraštija. Lietuvių tikėjimiški papročiai, apeigos. Nunas.

30 — **L. Vaillionis**. Biologija. Lietuvos gyvija.

31 — **Vidūnas**. Prūsų lietuviai. Filosofija; teosofija.

32 — **A. Voldemaras**. Lietuvos istorija; lietuvių literatūros istorija.

33 — **Prof. E. Volteris**. Etnografija. Latvių tauta ir literatūra. Lietuvių teatras Peterburge.

34 — **Kun. Žiogas**. Archaiologija.

35 — **A. Smetona**. Lietuvos ekonominiai dalykai. Lietuvos bankai.

"MOTINĖLĖS SEIMAS."

"Motinėlės" metinis seimas atsiliko viešnamyje "Astor House", New Yorke, 26 d. spalnio. Pasirodė, kad draugija turėjo geležiniame kapitole \$1521.34, bėgamame — \$92.11. Prisirašė prie draugijos, į I skyrių, kun. T. Žilinskas, užsimokėdamas 10 dol. įstojimo ir 2 dol. mėnesinių taip pat 8 nariai užsimokėjo po 12 dol. mėnesinių, taip, kad šioje valandoje "Motinėlė" turi \$1531.34 geležiniame kapitole ir \$190.11 — bėgamame.

Metinė stipendija 300 rub. pripažinta Pr. Dovidaičiui, Maskvos universiteto studentui. Dov. jau žinomas savo gražiais straipsniais "Draugijoje" ("Darvinizmas", "Problema apie Kristų"). Tikima, jog iš jo išeis pirmos eilės mokslo vyras.

Tapo nutarta, jog už 1908 ir 1909 m. nereikia mokėti mėnesinių, nes fais metais nebuvo seimų nei nebuvo mokamos pašalpos. Kas užsimokės už 1910 metus pilnai (I skyriaus 12 dol., II — 6 dol., III — 3 dol.), pasiliks pilnu sąnariu ir toliau. Užsimokėjo po 12 dol. sekanieji sąnariai: kun. A. Kaupas, V. Staknevičius, B. Žindžius, J. Šeštokas, V. Matulaitis, M. Šedvydis, J. Kaulakis ir J. Žebrys. Kun. T. Žilinskas užsimokėjo prisirašymo 10 dol. ir 2 dol. mėnesinės. Geistina, kad visi nariai užsimokėtų savo mokesčius kuogreičiausiai, nes daugelis studentų katalikų reikalauja neatidedamos pašalpos.

Vyriausybė palikta ta pati — butent, prez. kun. B. Žindžius, Elizabeth, N. J.; vice-prezid. A. Petruškevičius, Elizabeth, N. J.; sekretorium — kun. A. Kaupas, Pittston, Pa.; kasierium — kun. M. Šedvydis — Bayonne, N. J.

Kitais metais seimas nutarta laikyti Pittsburgė. Apie dieną bus duota žinia savu laiku.

Kun. A. Kaupas, Sekr.

PABĖGO

Pranė Dvilaitienė iš namų Urbonavičiukė su Stanislovu Ambrovskiu ir pasiėmė penketą vaikų: vyriausia mergaitė 9 metų, vaikas 8, mergaitė 5, vaikas 3 metų ir jauniausias vaikas dviejų mėnesių, visi geltonais plaukais. Moteriškė turi apie 28 m. vidutinio ūgio, su karpa ant kairio veido, storų lūpų, geltonplaukė ir storai šneka. Vyras — apie 25 m., vidutinio ūgio, tamsūs plaukai. Kas apie juos žino tepraneša vyrui Jurgiui Dvyličiui, 318 E. Market St., Wilkes-Barre, Pa., o gausite gerą dovaną.

**TRUMPAS ATSAKYMAS P. MICHELSON'UI ANT JO
STRAIPSNIO "KODĖL MŪS PLATINAM BE-
DIEVYBĘ?"**

No. 41 "Keleivio" augščiau užvardintam straipsnyje p. Mich. išdavė egzaminą iš visos savo socialistiškos išminties. Ko jis ten neprirašė ir vis karšta širdžia!... Na, mat popiera kantri. Bet tiek ten klaidų, kad ir atitaisyti sunku. Reiktų storą knygą surašyti. Visas jo straipsnis — niekinimas kunigų, bažnyčios, religijos ir augstinimas bedievių. Tas, žinoma, be jokio pamato. Bet kaip jam trumpai atsakyti? Panašiuose atsitikimuose tinkamiausiai vartojamas lotiniškas priežodis: "plus asinus potest negare, quam philosophus probare".

P. Michelsonas ir Co. užsiėmė teisti mokslą katalikų bažnyčios. Pasakyk jiems — pirmiausia pasimokykite, o paskui apie tokius dalykus kalbėkite. Jie ant to: "mūsų jau išmokome, jau tą stadiją mokslo perėjome". Tiek jūs, vyručiai, tą stadiją perėjote, kaip "šuo abečėlę". Tiek jūs suprantate skelbimą biblijos apie pasaulio sutvėrimą, tiek jūs numanote apie kunigų gyvenimą pasaulyje biblijiname, tiek jūs žinote istorišką prasmę inkvizicijos, kad tas jūsų žinojimas lygus zerui. "Za paniją matką, idzie pacierz gladko" — girdėjote, kad varpai skamba!... Tą pat reikia jums pasakyti, kad mūsų priešinamės tikrai laisvei, tikram mokslui. Palaidai laisvei ir ištvirkusiam mokslui, — o, taip! O kas jums pasakė, kad mūsų visiems liepiam tik prie biblijos sėdėti?!... Aš patariau jums žinomuose šaltiniuose mokslo katalikiško ieškoti, dėlto, kad buvote norėję atsiversti. Apie švietišką mokslą nieko nesakiau, nes neturėjau reikalo. Vėl ką bendro turi tikėjimas su elektra, telefonais ir t.t.? Ar tuos tikėjimas varo lauk, norėčiau žinoti?! Ar, vėl, gal "Keleivio" darbas, kad mašinos ir elektra gyvuoja?! Ar tai tikrai kunigai neatnešė nieko mokslui? Kodėl nepasimokinate istorijos, o sužinosite, kad visuramžiuose tik prie dvasiškijos mokslas prisilaikė ir jai vienai garbė, kad daugel šviesos šaltinių išgelbėta nuo pražuvimo. Ar tai mažas nuopelnas? Ar žinantis gyvenimą ir istoriją nesuras kunigų, visose šakose mokslo besidarbuojančių, ir padėjusių mokslo išsivystymui? Kaip kur da-gi politiškas atgijimas tautos — kunigų nuopelnas. Ar mūsų žmonės ištikro prilaikome prie tamsybės? Ne. Tik prie tikėjimo stengiamės prilaikyti. Tikėjimas-gi yra tikra šviesa, apšviečianti daug dalykų, kurių mokslas neįstengia apšviesti. Ar tikrai vėl Kristus globėjosi bedieviais ir jų bendrybės ieškojo? Juk iš evangelijų matosi, kad juos leisdavo eiti savais keliais, vadinamas gimine ištvirkusia, vaidmainiais. O pasekėjas Kristaus šv. Jonas kaip pavadino Marcijoną? Paskaitykite istorijoje. Tiesa, mūsų kaltė kad neplatiname socializmo. Bet tą daro visa išmintingesnė dalis žmonijos gerai įsitikinusi, kad socializmas, kaip teorija, yra klaida. Užtai iš kitos pusės mūsų pasigirti galime, kad dušią turime, kad dušia mūsų katalikų, kaip elnias tyrų vandenų, taip trokšta Dievo, kad per maldas jo ieško ir ieškos, pakol amžius žmonijos neužsibaigs, pakol neateis visiems "ultime dies" (paskutinė diena), nekuriems, "tristis et amara valde" (liudna ir karti labai), kukomet be jokios abejonės "omnes mutabimur."

Kun. V. Dragunevičius.

Kritika ir Bibliografija.

Dangus ir žvaigždės. Populiariška lekcija iš Astronomijos. Rusiškai parašė V. Lunkevičius. Vertė A. Musteikis. Kaina 10 centų. Brooklyn, N. Y. Spauda iš lėšos "Vienybės Lietuvninkų", 1910 (26 pusl.).

Yra tai labai prieinamas išdėstymas teorijos, žinomos Laplace'o vardu, nors prasimanė ją Kant'as. Bet paskutiniu laiku mokslo vyrai šią teoriją pradėjo smarkiai kritikuoti, išrodydami nenuoseklumus joje ir prieštaravimus matematikos įstatymams. Tai-gi ir šita knygutė teturi vien istoriškąją vertę, vadinasi, joje yra surašytos nuomonės, kurios buvo laikomos teisingomis devyniolikame šimtetyje, bet dabar tapo atrastos ne viename atžvilgyje klaidingos. Skaitytojas, kuriam pateks šitoji knygutė į rankas, privalo apie tatau neužmiršti.

Edward Bellamy. Pažvelgus Atgal. Sociologiškas romanas. Vertė Pranas Siulelis, Brooklyn, N. Y. Spauda iš lėšos "Vienybės Lietuvninkų" 1910 (356 pusl.).

Šita apysaka savuoju laiku sukėlė nemažai sensacijos. Lenkų kalboje pasirodė jina net trijuose vertimuose, kas yra, žinoma, ne bent kokių pagarsinimų "sociologiskam romanui". Bet, deja, šioje valandoje "romanas" jau... užmirštas. Aprašytas jame socialistų rojus, kokį išsivažijo p. Bellamy ir kursai, jo nuomone, turės logiškai ir būtina įvykti už 50 metų nuo apysakos parašymo (apysaka parašyta 1887 m.). Gdynė, kurioje gyvename, už kitų 50 metų (vadinasi, kuomet sukaks 2000 m.) busianti labai žingeidinga tyrinėti... bet tik archaiologams socialistams.

Faktai apysakos išvadžiojimams prieštarauja, bet bešališkam žmogui vis-gi ne pro šalį ją perskaityti. Pirmena jina More'o "Utopiją" ir į tat panašius veikalus. Vertimas galėjo būti geresnis, o korektoriui pravertėjo daugiau daboti Kriausaičio gramatikos, nekaip vertėjo rankraščio.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Brooklyno Seimui. Apie kun. Varnagirio sugrįžimą iš Europos dėti truputį per vėlu. Galima išreikšti tik džiaugsmą, kad parapijiečiai sutiko taip iškilmingai savo kleboną.

H. J. Vaičiūnui. Ar šiaip imk ar taip imk — vis-gi per vėlu. Ar negeriau būtų visai netalpinti?

M. Vėlyviui, Kingston. — Tas tiesa, ką Tamsta rašai, jog: "Gyvenimas ne mėšlynas, o raštininkas ne skudurininkas, kad viską iš jo rinkytų ir dėtų į savo maišą, kas tik papuola po rankom". Taip-pat labai protingas ir teisingas yra Tamstos reikalavimas, kad raštininkai netaudytų skaitytojų purvyne, nes raštininkų uždavinys yra kelti žmonėse gerus jausmus ir vesti juos prie šviesos. Teisingi yra Tamstos žodžiai ir tuomet, kad sakai: "Kiekviena knyga raštininko artisto, o ne raštininko šiaučiaus, turi būti rezultatu jo paties dvasiško darbo ir vesti kitus prie doro gyvenimo". Viskas tat tiesa, — bet Tamstos raštelio nedėsim kad ir dėlto, jog šitos ištraukos išreikšė visą Tamstos straipsnelio turinį.

DRAUGAS

ORGANAS SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ RYMO-KATALIKŲ AMERIKOJE.

Eina kas savaitę iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centų. Į Europą, Kanadą ir kitur \$3.00.

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

The Official Organ of the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

REDAKCIJOS PASTABOS

Iš tikro šaltinio sužinojome, jog praeitą savaitę S. L. A. centro valdyba drauge su literatišku komitetu: Šernu, Balevičium ir Mikolainiu, pasiuntė "Tėvynės" redaktoriui, K. Vidikui, specialią laišką su parašais, kuriame redaktoriui tapo įsakmiai paliepta daugiau S. L. A. narių neerzinti ir tikybinių žmogaus jausmų neužgaulioti.

Taip pasibaigė donkišoterija, kuri buvo ne tiek juokinga, kiek kenksminga. S. L. A. pasimokino, jog nepridera rinkties savo organo redaktoriui vaiko, kursai — anot mūsų bendradarbio — iš didelio rašto išėjo iš krašto.

Tiesa, ir prie Jokubyno "Tėvynė" nebuvo katalikiška, ir tuomet pasitaikydavo žiedelių, kaip pav. K. Šeštoko (jei pasinaudosime Kantakuzeno žodžiais) "neilgo mokslo vaisiai", — bet tuomet vis-gi nebuvo tokio purvino nachališkumo, kokiu p. Vidikas išdriso užgaulioti katalikus — da-gi tuos katalikus, kurie priverstinai turi mokėti pusdolerius "Tėvynės" užrašymui!

Milwaukee miestas yra šioje valandoje socialistų rankose. Bet kaip būtų išrodę, jeigu burmistras Seidel su savo pagalbininkais būtų pradėjęs savo viršininkavimą nuo to, kad būtų ėmęs "visuomeninti" visokią nuosavybę, — vadinasi, būtų atėmęs dirbtuves, sankrovas, bankas, bažnyčias ir kitokias privatinės nuosavybės nuo tikrųjų savininkų ir atidavęs jas miestui? Kas tuomet būtų pasidare? Nereikia turėti didelio mokslo, kad supratus, jog

tokiame atvejuje p. Seidel būtų galėjęs pavadinti p. Vidiką savo... broliu, bendrakankiniu (vadinasi, būtų galėjęs pasakyti: Brolyt, kenčiame abudu už... idėją!). Bet p. Seidel nėra vaikas ir vaikiškais darbais neužsūma. Gi p. Vidikas — tai kas kit... Galima tatau suprasti ir iš to, kad "senesnieji" buvo priversti priminti jam, jog "Tėvynė" nėra mokykla, vadinama "kindergarten".

Laikraščio redaktorių yra visuomenės veikėjas, tai-gi privalo žiūrėti pirm visko visuomenės — ne savęs. Jeigu "Tėv." būtų socialistų Sąjungos organu, tai ir taip dar p. V. nebūtų galėjęs tempti jos ant savojo kurpaliaus. Bet "Tėv." yra S. L. A. organu, vadinasi, yra organu organizacijos, prie kurios priguli visokie lietuviai: protestonai, laisvamaniai, socialistai — bet iš nepalyginamai didesnės dalies priguli katalikai. Kaip-gi tat p. V. išdriso organą tokios organizacijos, kurios sąnariais yra daugiausiai katalikai, padaryti išreiškėju savųjų cicilikiškų (ne socialistiškų: yra juk skirtumas tarp ciciliko ir socialisto!) siekių ir pastangų?

Tečiau išdriso... Ką pelnijo savo vaikiška draša? — Pabarimą, pajuoką ir pagrasinimą... rykšte, jei nepasitaisys!

Vaikų darbai visados atneša tokius vaisius!

Bet iš vaikų išeina vyrai. Todėl "Draugas" išdrista išreikšti viltį, jog ir iš p. V. gali išeiti vyras, da-gi toks vyras, kuriam nei centro valdyba nei joks literatiškas komitetas neišdris perti per kelnaites.

Tai-gi velijame, idant "Tėv." turinys persihainytų taip, kad "Draugui" ir kitiems laikraščiams nereikėtų daugiau išrodiuoti S. L. A. organo klaidų, netakingumo ir kenksmingumo.

Numirė Lvove žinoma lenkų poetė ir raštininkė Marė Konopnickienė. Savu laiku jina turėjo didelę įtaką ypač į jaunąją. Drauge su E. Orzeškiene buvo laikoma viena didžiausių lenkų literaturoje žvaigždžių. Jos eilės buvo verčiamos į svetimas kalbas (tame skaičiuje į lietuviškąją), o ir pačiame "Drauge" dar ne taip seniai tipso jos "Baltruviene" I. Siulelio vertime.

"PRIE TULŽIES ŠLIUPO TRUPUTIS PIPIKŲ."

Gerb. "Draugo" Redakcija!

Prašau patalpinti jūsų laikraštyje porą žodžių, žemiau surašytų, pasiteisinimo dėlei tame, ką kalba apie mus broektoniečius p. dr. Šliupas savo pasigyrimo straipsnyje No. 40, "Tėvynės" (*).

Parašė p. Šliupas "Tėvynėje" apie mus nepilnas 24 eilutes. Bet tiek išliejo ten karčios tulžies, kad patarti galima p. Šliupą ar susidrumstine proto, ar užpuoline fanatiško paroksizmo iš priežasties kunigų bei žmonių, kurie už savo reikalus moka užstoti.

Nesiskaito p. Šliupas su teisybės regulomis, bet stengiasi patetiškai kitiems užimponuoti. Pas jį teisybė tai niekis, žmonės — niekis, viskas — niekis. Aš, Šliupas,

*) "Tėvynės" Redakcija, kurios laikraštyje p. Šliupas mus apdergė, pasiųstą šitą straipsnelį atsisakė patalpinti (porą savaitę pas save palaikius).

tai teisybė, tai žmogus, tai viskas. Jūs tuščiagalviai, bemoksliai, beždžionės, šviesos nematę — tokia jo kalba. Iš kur jam tokia puikybė?!... Stebiesi žmogus ir nebeįstengia suprasti, iš kur tas viskas išeina?

Bet eikim prie p. Šliupo raštelių ir apsvarstykim, ką jis vertas. Kalbėdamas apie savo triumfus p. Šliupas rašo: „vieninteliai Brocktone kunigai mėgino drumsti „vandenį“. Sunku suprasti apie kokį vandenį čion kalbama. Mančiau, kad apie tą, kuris yra Šliupo tulžyje, nes Brocktone jokio kito vandens nebuvo drumsta. Daleiskim, kad vandeniui pavadinta prakalbos p. Šliupo ir kitų kalbėtojų. Toks mat stilius p. Šliupo, kad jį reik išprasti, ir suprasti ne taip, kaip pas jį ant popieriaus parašyta. Tuomet išeis, kad ne kas kitas drumstė, kaip tik p. Šliupas. Dalykas tame. Męs apvaikščiojant tautiškąją Žalgiro šventę nenorėjome p. Šliupo turėti kalbėtoju. Išrinkta buvo komisija iš manęs ir p. Vaičiūno surasti kalbėtojus. Męs savo priedermę išpildėme nei vardo Šliupo nepaminėjant. Bet dviem savaitėm man išvažiavus iš namų, socialistai susinešė su „Keleivio“ red. ir Šliupu „iš pašalų“, jei tarsiu žodžiais paties Šliupo, jį užprašė. Tad kaip mūsų „sakaliukai“ lindo į svetimą daržą it nekurie neraguoti sutvėrimai, taip drauge su jais p. Šliupas. Iš to ir išėjo maišatis. O kad Šliupas ne vienam Brocktone už tulžies vandenį gavo pipirų, tą paliudija lakštai „Draugo“. Užtenka perskaityti, kas atsitiko Lewiston'e (No. 38), Bostone (38), Worcester'yje (39 N.), Paterson'e, N. J. (39 n.) ir kitose vietose, kaip matyti iš prierašo redakcijos prie koresp. iš Paterson'o.

Toliaus p. Šliupas rašo: „gerai padarė, kad jie (kunigai) prasišalino (nuo dalyvavimo prakalbose su Šliupu), o savon vieton užleido p. J. Vaičiūną“. Tad kunigai nedrumstė, tik prasišalino. Kad kunigai gerai padarė p. Šliupas suprato. Matomai perskaitė „Keleivyje“ mano paaiškinimą. Bet, kad būtų atydziau perskaitęs, gal ir apie p. Vaičiūną kitaip būtų parašęs. Kunigai nemanė jį statyti savon vieton prieš Šliupą, nes jis buvo užprašytas komisijos jau, kuomet apie Šliupą dar nei „sakaliukai“ nesvajojo. Šliupui nepatiko p. J. Vaičiūno pipirai, pagaminti jam už tulžį ir todėl ligšiol jis čiaudėti nepaliauja, ir iš akių ašaros bįra.

Toliaus apie p. Vaičiūną skaityk Šliupo tokią perlą: „tas neblogiaus už juos pačius atstovavo kryžievių atstovus: parodė savo nemokslumą“... Taip-gi Šliupinis stilius! Nors išsijuosk, neišprasi kas čion pasakę ta pagal žodžių skambėjimą. Mažiausiai čion dvi linkinė mintis. Jei neatsimintum, kad čion Šliupo stilius, pamislytum kryžieviai nedingę amžinai, bet nūnai turį atstovus, kunigus ir p. Jer. Vaičiūną. Tiegi atstovai — bemoksliai, betakčiai, šmeižikai... „Tas neblogiaus už juos (t. y. kunigus) pačius atstovavo kryžievių atstovus“. Taip aiškiai skamba jo žodžiai. Išeina, kad kryžieviai, gyvi ir turi savo atstovus! Gal būt yra tai vokiečiai, liuteronai, Prūsų gyventojai!... Tik jie vieni pacina iš ordeniečių šalies ir kraujo. Bet nei kunigams, nei p. Vaičiūnui niekad nesisapnavo būti vokiečių atstovais. Prie to vokiečiai moksle augštai pakilę žmonės, tiesa netikėliai, bet jokie šmeižikai... Stebėtina, kaip Šliu-

pas galėjo tokius absurdus rašyti. Atsiminę-gi, kad Šliupo stilius netikęs, norėčiau pakeisti: „Tas neblogiaus už juos pačius atstovavo kunigus, kuriuos aš, Šliupas, vadinu kryžievių atstovais“. Butų aišku, kad kunigus užkabina. Bet, broliuk, p. Šliupai! pasakyk, kokioje istorijoje galėjai surasti, kad lietuvių kunigai būtų kryžievių atstovais? Kunigų, kaip ir visų lietuvių, jokie ryšiai neriša su kryžieviais: nei tautiški, nei politiški. Politiškas kryžievių šelmystas lietuvių kunigai lygiai su visais lietuviais niekina. Lietuviai vėl kaip tauta nuo senovės persiskyrė su prusais. Kodėl-gi Šliupas nei istorijos, neigi dabartinio gyvenimo nenori suprasti?... Jeigu tik pagal savo tulžies kunigus užkabina, — Šliupui to nieks už dorą nepaskaitys. Jei vėl Šliupas kunigus turi omenyje, kuomet tiems atstovams prikiša bemoksliskumą, betaktiskumą, kunigai su pilna tiesa gali atkirsti: „mokytojau, pamokyk patsai save!“ Sunku būti kunigams tokiais bemoksliais, kaip kad yra Šliupas. Mažai „Drauge“ pasakę, kad Šliupas 18 amžiaus filosofas. Tie buvo daug mokytesni. Vien savo puikybė, savo šmeižimais, savo priešgyniavimu priešais teisybę bažnyčios mokslo lygus jiems Šliupas.

Kas link Šliupo mokslo — pamatykim. Važinėja jis su prakalbomis. Laisvamaniai jį giria, socialistai net į kojas puolasi, kiti pavadina Kurėjų-Kurėju (kaip purtytųsi nuo Šliupo tie gerbiami praeities lietuvių seneliai, kad iš grabų kiltų!...). Kas visame tame? Prakalbos jo, pagal „Draugo“ korespondento, — birbynės visiems piemenims žinomos. Daug prakalbų, tas tiesa; bet kas jose? Visur viena (perskaityk turinį laikraščiuose ir sužinok nuo žmonių!); truputis apie istoriją, apie baudžiavą, daugiau apie kunigų bemoksliskumą ir apsileidimą, nuožumą tikėjimo ir jo nereikalingumą, prilaikymą prie tamsos katalikų per kunigus, — tai viskas. Jei Šliupas augščiau savo minčia pakiltų, — tikrai Margis išgaitų. Kuomet apie tikėjimą kalba — tikras piemenukas. Pavyzdžiui, pas mus pasakė: Kainas išėjęs nuo savųjų pagal bibliją, miestus surado. (?) Iš kur tie miestai, jei buvo tik Adomas ir jo du sūnūs?!... Piemenėlio naiviškumas!... Juk Adomas ir daugiau turėjo sūnų ir dukterų, anūkių ir praanūkių, anūkių ir praanūkių — kaip ir šie visi taip-gi tas vėl pagal bilijos. Jie visi ilgai gyveno. Miestai tuomet nebuvo toki, kaip Scranton'as, kur Šliupas su „Laisva Minčia“ plevėsuoja. Anų laikų miestai, galima spėlioti, nes to istorija nepaduoda, buvo nedidesni, kaip Lietuvos maži kaimeliai. Ir kas stebėtino, kad tokie būti galėjo?!... Be to, biblijoje nepasakę, kad Kainas surado miestus. Pasakę tiek, kad jis nuėjęs į rytus (nuo Edeno) vedė ir įkūrė miestą. Tas vėl jau kas kita!...

Paimkim Šliupo knygas. Pažymėkim, kad knygos ne daugiau apie autoriaus mokslą sprendžia, kiek jos pačios vertos, pagal to: „iš vaisių jo, pažinsite jį“. Jei knygos diletantiškos, tat ir autorius negeresnis. Už Dembskio šlamštą, kiek pamenu, p. Valdemaras teisingai pasakė, kad autorių vertėtų į pirmąją klesą nugabenti pasimokyti. Šliupo tikybiniai tyrinėjimai nei truputį nevertesni už Dembskio. Paprastas pelų maišas asilui. Nedaug vertesnės p. Šliupo ir istoriškos knygos. Dalykai sučiupinėti karkartėmis iš abejotinių šaltinių, nemažai turi tokių is-

toriškumų, kaip ve matėme apie kryžievių atstovus. Apie stilių nei neminėk. Toks pragaras su ugnimi, smala ir visomis kankynėmis, kad baugu!... Išsilavinusiam žmogui tikras kirminas dirksnių... Paimk į rankas p. Šliupo "Liet. tauta senovėje"... Ar tikrai rasi ten aiškias žinias apie savo tautą? Dikčiai prirašė, tas tiesa. Bet p. dr. Basanavičius savo tokiame mažame veikalėlyje, kaip "Žirgas ir vaikas", daug daugiau pamoko. O, gal "Gadynė šlėktos" puikesnė?... Bet pirmiau pasakykim, ar daug atsirastų, kurie turės kantrybę perskaityti?!... Toks šaunus rašymas, toks ypatingas stilius!... Buechner'io "Spėką ir Medegą" taip lietuviškai išvertė, kad išėjo tikras darymas. Žodžiu, darbai tai ne mokslo vyro. Paliautų berašęs, jei taip turi rašyti... Diletantiškų knygų užtektinai turime. Kas rašo, tegul augštai literatiškai bei moksliai rašo. Kas taip negali, lai visai nerašo. Lai įsidėmėja sau p. Šliupas!

Tokia tai p. Šl. su mokslu pažintis. O kitus pravardžiuoja niekina, žiurėdamas iš padangių, kaip tikras milžinas į mažus vabalėlius. Apsvaigęs tai žmogelis! Jei prasiblaivytų, pamatytų ir kunigus, parašiusius jau ne vieną knygėlę. Kas išėjo iš po kunigų plunksnos, toli gražu ne šlamštai. Tiesa, mažai dar buvo laiko augštai pasidaruoti literaturoje, bet jau pradeda išeiti kunigų vedami, net monumentalieji veikalai, didelės svarbos, apskaityti keiseriais metais darbo. Ir tikrai kunigų darbai žmonėms naudon eina, negriauna, nepiktina, nekankina, bet stato, auklėja, ramina, šviečia.

Bet dar kibkim prie logikos p. Šliupo rašto. Skaityk žodžius: "Jeigu pirmsėdis būtų žmogumu buvęs... politika... liepė jam beždžionkauti drauge su mergelėmis"... Puiki logika, ką?! Rusai pasakytų: "nu, jevo, iz ruk von!"... Iš pirmo pažvilgio pasirodytų čion logika pagal evoliucijos teorijos. Kad pirmsėdis nebuvo žmogum, tai beždžionkavo drauge su mergelėmis, kurios pagal savo teorijos, taip-gi ne žmonės. Pridurti reiktų: "ir drauge su p. Šliupu, nes ir jis beždžionė" pagal tiesią evoliucijos teoriją. O kas link Šliupo dar ir iš kitų atžvilgių!... Matomai vienok Šliupas čion evoliucijos teoriją atmeta. Nes ką bendro turi beždžionė su politika? Kur, skaitytojai, teko tau beždžionės matyti, visur galėjai pastebėti jas neprisilaikančias jokios politikos. Jei norėtum imti Šliupo žodį: "beždžionkauti" už "pamėgdžioti", regi iš karto, kad to Šliupas nedarė. Butų pasakęs, kam turėjo tas pirmsėdis arba mergelės pamėgdžioti. Rašte Šliupo nei su žvake to nesurasi. Tat Šliupo žodis "beždžionkauti" reiškia paprastą žvėrišką pasielgimą, su kuriais jokia politika, jokie žmonių darbai nesiriša. Ką-gi juose p. Šliupas galėjo surasti bendro su pirmsėdžiu ir su mergelėmis?!... Tad viršui pažymėtuose žodžiuose p. Šliupo ne tik stiliaus kaltė, bet ir galvos, kuri savo minčių tinkamai nemoka išdėstyti, arba ir suvesti neįstengia. Kitaip nebūtų tokių paikybių ant rašto išliejęs. Jei norėjo p. Šliupas išmaningai pasakyti, kad pirmsėdis ir mergelės beždžionkavo, reikėjo savo raštelyje parodyti, koks tai buvo beždžionkavimas. To neparodęs padarė didelį nenuoseklumą. Aplamai kalbant, visos tos jo eilutės apie Brocktoniečius surašytos, labai šlubuoja protavime. Nieko čion p. Šliupui

negelbėjo riksmas, kad kunigai jo žodžius išverčia. Kam išversti, kad žodžiai patįs savyje neišmintingi?... Kunigai negali įsikraustyti į p. Šliupo galvą, kaip į kokią daržinę, ir ieškoti, kas ten yra, ką jis mano, bet ką randa parašyta, tą svarsto, ir kaip randa, taip svarsto. Išsiriša tuom ir tas klausimas, kodėl p. Vaičiūnas surado daug-ką kritikuoti p. Šliupo prakalboje... Priekaiša p. Vaičiūnui Andriejaus VIII yra tai pagal išmislo p. Bagočiaus. Bet p. Vaičiūnas kalbėjo apie Enriką VIII. Visa istorija apie jį p. Vaičiūno išpasakota teisingiausia ir žinomiausia pasaulyje.

Pagalios p. Šliupas džiaugiasi iš brocktoniečių, kad svarsto; džiaugiasi, kad ne pagal poterių eina. Vaje tu mano, kokia linksmybė! Ne pagal poterių eina! Garbė tautiečiams Brocktono (o kaip cicilikams?)! Ir aš pasakysiu, garbė Brocktono tautiečiams! Gerai Šliupą pavaišinate, garbė jums! Jis ant to užsitarnavo. Gėda socialistams ir šliupiečiams, kad Šliupo pantaplius lažo. Nevertas, kaip gyvai, jis to nevertas! Prastas jis žmogelis. Aišku net iš to, kad apie mus, brocktoniečius, tik 24 eilutės parašė, o tiek kvailybių pasakė. Tik svarbesnių apie dešimtį aš ten suradau. Kad ne stoka vietos galima būtų lig galui čion jį išdėstyti. Tai raštas mokyto! Tai Šliupas! Tai vyras, kuris taip labai mėgsta kitus pravardžiuoti tamsuoliais ir į tą panašiais epitetais.

Kun. V. Dragunevičius.

ŠLIUPO MANIFESTAS.

Karaliai ir šio svieto valdovai išleidžia karts nuo karto į savo pavaldinius atsisaukimus, vadinamus manifestais. Tai daro paminėjimui kokių svarbių savo viešpatystėje atsitikimų, arba pažymėjimui svarbių valandų jų pačių gyvenime, kaip štai užžengimo ant sosto. sukurtiųjų karališkų vestuvių ir panašių faktų. Jeigu tai gali daryti valdovai, karaliai, kodėl ne valia daryti man, taip pamastė sau Šliupas. Argi aš ne valdovas, ar ne Kurėjų-Kurėjas? Ar-gi neturiu savo ištikimųjų tarnų?

Taigi iš priežasties 25 metų sukurtiųjų savo vestuvių Šliupas išleido į savo "vienuosius" puikų manifestą. Bet manifesto forma ne kiek neoriginališka. Ji beveik žodis į žodį perrašyta iš "Augščiausių manifestų", kokius Rosijos carai skelbia savo "numylėtiems pavaldiniams". Štai to manifesto pradžia (žiūr. "Lietuva" No. 41): "Šitąjį ir pereinąjį metą lemta buvo Mūsų šeimynai susilaukti visokių jubilėjų"... Argi ne skamba lyg: "Męs Šliupas Didysis, Kurėjų-Kurėjas, visų bedievių ir šliuptarnių viešpatis ir Tėvas ir t.t., ir t.t., ir t.t. Apreiškiame savo numylėtiems tarnams, jogiai lemta Mums sulaukti džiaugsmingo jubilėjaus Musų etc." Toliau Šliupas savo manifeste kalba apie kartybes, kokios platinant bedievybę prisiejo nukęsti nuo kunigų ir jų klikos, apie riaušes, pakeltas prieš jo ypata Plymouthę ir Brocktonę, apie pasikėsinimus, jei ne bombomis, tai bent pasmirdusiais kiaušiniiais. Mat caro manifestuose buna pasiskundimai ant visokių "Kramolninkų", kuriuos raginama naikinti ir engti. Tą patį daro ir Šliupas. Toliau Šliupo manifeste kalbama apie pakeltasias sunkenybes, pergyventus vargus,

galop apie ašaras, kurios riedėjo per šliupo veidus, bet "džiugina Musų širdis, kad liaudis eina su Mumis, o Mės su liaudžia" (žiūr. "Liet." ten pat). Čia ir pasiskolys iš caro manifestų: "narod z Nami, o My z narodom". Apie Rooseveltą ir jam daromas iškilmybes šliupas atsiliepia su paniekinimu. Mat kur Roosevelt'ui lyginties su šliupu! Tame pat manifeste šliupas paduoda ir hymną, sudėtą jo garbei. Tą hymną visi šliupo garbintojai giedos vietoje tautiško hymno, taip kaip numylėtieji caro pavaldiniai gieda "Bože Caria Chrani". Ant originolo nuosavia Kurėjų-Kurėjo ranka pasirašyta: "Šliupas".

P. S. Klausimas: Kokių būdu galima tieji senio šliupo kliedėjimai išaiškinti psichologiškai. Mano nuomone, jeigu šliupas taip pagarbos ženklais tapo apsvaigintas tik tuo tarpu, tai galima tikėtis, kad nuo to svaigulio greitai išsiblaivys, bet jeigu yra gavęs proto ligą, vadinamą didybės manija, tai pasveikimo viltis maža. Pasiteiravus psichiatrų, reikėtų pasirūpinti sveikatos namais.

L. K.

AUKOS ŠV. KAZIMIERO VIENUOLIJAI.

Iš šv. Kryžiaus Parapijos, Chicago, Ill.

Nuo Kedzie Avenue.

Stambesnės aukos: Marazas A. 5,00; Bieliauskas P. 1,50; Manykas J., 2,00; Bagdišankaičė R., 2,00; Budvitiene V., 2,00; Zakarauskas I., 2,00; Petkevičius S., 2,00; Raziunas V., 2,00; Neviadomskis K., 2,00; Skapinskas J., 2,00; Petronis P., 2,00; Zimmers M., 1,50.

Po \$1,00 aukų:

Krinys J., Budzinauskas A., Rogalskis S., Nedzvieckis A., Staškevičia V., Staškevičia I., Kutkauskis M., Giedraitis V., Maženis P., Misevičius P., Vasiliunas P., Varniackas V., Varniackas D., Askertas J., Vertelka V., Šimkus P., Vertelka A., Surgantis K., Kukuraitė K., Grybaitė M., Urbanavičia B., Vičas S., Jurbonaitė J., Urbanavičia V., Krikščiūnas V., Vasiliauskas D., Makauskas A., Sipavičius S., Varakonis K., Petrakis J., Gadliauskas A., Frankevičia J., Žiška M., Zdanavičia J., Vertelka A., Januška P., Usas P., Uselis K., Vitkauskas V., Slickas I., Tvarkunas A., Misevičius K., Mikšis P., Keibiukė A., Zakarauskas J., Zakarauckienė A., Palionis P., Neviadomskis J., Meškevičia J., Zdanavičius P., Malakauskas K., Giminauskas K., Zielnius A., Būkas J., Gužas J., Endriušniūnienė A., Šernius D., Minkevičius J., Rudis P., Širmulis N., Pivoras J., Vasiliauskas A., Budrys P., Čapskis T., Frankevičia R. Smulkmesnių aukų: \$14,75. Viso: \$105,75.

Nuo Atlantic.

Stambesnės aukos: Motikovas J., 2,00; Damskis K., 2,00; Damskis J., 2,00; Sasnauskis P., 2,00; Šiaulys J., 2,00; Norvaišas J., 2,00; Damanskis J., 2,00; Krauzė J., 1,50.

Po \$1,00 aukų:

Kumpikis J., Mangirdas P., Nausiedas M., Raudys A., Pratapas A., Rumšas P., Strokas P., Petravičia A., Mickus V., Rubavičia J., Zigmantavičia J., Šimašius M., Jakštys J., Grikietais J., Čepaitis A., Valevičia J., Kazlauskis P., Valevičia A., Urbonas N., Račkauskis J., Raud-

tis K., Pudžiuvėlis J., Kirkickaitė A., Ciemnolonska J., Žukas J., Kingas P., Stulga J., Ardziejauškas J., Poška J., Toleikis J., Poška J., Zeipertas K., Zeveckis J., Račius J., Venekus L., Dikčis S., Jankauckaitė Z., Jankauckaitė E., Mišeikis K., Volodka E., Račius P., Valaitis J., Kriauza A., Adomavičia A., Šedbaraitė, Vaišvilas V., Poškaitė K., Gečas J., Tuma J., Jonikavičia P., Andriulis J., Viskinta A., Kurlinkus V., Katauskis A., Kumpikaitė A., Urbonas P., Bakantas A., Šležas J., Pampars B., Sargiūnas J., Grauslys L., Pakamuolė V., Višniauskis P., Valys K., Eidimtas J., Budvietis K., Žičkienė K., Kazlauskas M., Vaičiulis A., Daunis J., Ivonaitis A., Daugintis V., Lomsargis D., Narviliutė A., Lomsargis K., Pocius T. Smulkmesnių aukų: \$13,50. Viso: \$105,00.

Nuo 60-tos gatvės.

Stambesnės aukos: Lukošius M., 150,; Vaitkevičia J. 2,00; Liaudanskis P., 1,50; Endreikis K., 2,00; Jonelis P., 2,00; Dargis A., 2,00; Stunkus J., 2,00; Garbenis J., 2,00; Kuinienė A., 2,00; Kaveckis S., 2,00; Šimašius A., 2,00; Pukelis J., 2,00.

Po \$1,00 aukų:

Abromavičia A., Norvaišas A., Aukškalnis J., Razbadauskis L., Kudrotaitė P., Širvidas P., Zarys J., Gabrys J., Karvelis P., Lankutis P., Ribikauskis P., Ivanauskis Z., Leščauskis L., Mačauskis K., Lukošius I., Vainauskis J., Šiurkus D., Veryga P., Ledžius V., Kučynskis K., Gailis P., Šlemonas S., Rakauskis A., Pocius J., Jogminas J., Buzis P., Saunoris L., Jurkevičia K., Rubeževičia M., Venekus K., Jurevičia J., Dauneris V., Šimkus A., Bartkus B., Vaiciekauskis P., Paltanavičius P., Staradunskis I., Klapatauskis M., Jakštys K., Moekus A., Stumbriš A., Kerys V., Gedrimas J., Gedrimas J., Kiauda J., Vanagas A., Kučynskis P., Miknevičia A., Lukošius S., Valinčius A., Phillips N., asilkus J., Ramonas T., Janušaukis V., Lykus J., Alslys V., Saunoras S., Ruigis B., Rutkauskis D., Raštutis J., Banevičia V., Mikaitis J., Slupskis J., Žutautas P., Šimašius J., Gečas K., Kuizinas P., Kasnauskaitė P., Budrečiukė P., Martinkus V., Gečas A., Žvinakis J., Kasmauskis K., Venekus A., Budraitis V., Lekavičia J., Žutautas A., Eibutis J., Šležas K., Mikliūnas C., Viršulis J., Erčius J., Spečkauskis V., Spečkauskis J., Rudminas P., Pukelis P. Smulkmesnių aukų: \$13,25.

Viso: \$122,25.

Sykiu: Nuo Kedzie ave.	\$105,75
Nuo Atlantic,	105,00
Nuo 60-os gatvės,	122,25

Viso: \$333,00

Pirmiau iš šv. Kryžiaus parapijos buvo: \$1406,75

Šv. Kryžiaus parapijoje surinkta viso labo: \$1739,75

Kun. Dž. M. Kriaučiūnas	\$25,00
Kun. V. Matulaitis	10,00

4557 S. Wood St.,
Chicago, Ill.

Kun. A. Staniukynas

BALSUOKIT UŽ

C. C. BOWMAN, IŠ PITTSTON, PA.

**kuris yra atsakančiausiu kandidatu ant
KONGRESMONO.**

Atsiminkite, juog rinkimai bus 8 d. Lapkričio 1910 m.

Balsuok už **C. C. BOWMAN**, kuris šiuo tarpu yra kandidatu ant kongresmono. Jis mokinas lietuviškai, o jo mokytojum yra Konstantinas Jonelunas. Ponas **C. C. BOWMAN** labai myli lietuvių kalbą ir tautą užtai, kad mūsų bočius Kosciuszka kariavo už Amerikos liuosybę pagelbėdamas jai numesti Anglijos jungą. Pn. Bowman dirbo visą savo gyvenimą taigi žino gerai, kas yra darbas; darbininkams suteikia visokių patarimus uždyką.

Susipraskite ir nebalsuokite už tokį, kuris nori mokėti už jūsų balsus, duodamas jums dolerį arba vaišina jus degtine ar alumi ir giriasi pervesias visokių palengvinimus. Netikėkite tokiems, nes jiems rūpi tik jų loenas kišenių. Pasirodydamas geru už balsus jums moka, bet tapęs kongresmonu, rupinsis ne jūsų labu, ale savo kišeniaus pripildymu. Pažadėtus palengvinimus užmirš.

Užtai-gi, lietuviai, turite balsuoti už teisingą vyrą, kuris jūsų balsų neperka. Tik toks galės suteikti jums šiuokių—tokių palengvinimus. **Konst. Jonelunas.**

KAS REIKALAUJA

austinių (krajavų) škaplierių Panos Šv. ir Šv. Traicės, gali gauti pas mus visada. Męs išdirbame ir reikalaujantiems pasiunčiam porą ant pažiūros.

Kaina 50c. tuzinas.

Mrs. A. Smailienė, 2737 E. Pacific St., Philadelphia, Pa.

JUOZAS SZUKIS, GERIAUSIAS LIETUVYS FOTOGRAFISTAS,

Naujas Telefonas 1070—R.

20 EAST MARKET ST., WILKES-BARRE, PA.

“PAIN - EXPELLER.”

Dr. Richter'o galinga išlaikinė gyduolė privalo būti kiekvienos šeimos vaistų šėputėje.

Prašalina skaudėjimą reumatizmo, padagros, strėnų diegimą, strėndieglį ir neuralgiją. Greit išgydo sunėrimų ir ruskulų štyumą. Puikus nuo issukimų, šlubavimo ir pasižeidimų. Skubiai gydo persišaldymą, infleuzą, gerklės skaudėjimą, sunkumą ant krutinės ir nedaleidžia plaučių uždegimą. Gelbsti nuo galvos ir dantų skaudėjimo.

SERGĖKIS PADIRBIMŲ.

Tikras Pain-Expeller tankiai buvo pamėgdžiotas. Atidžiai apžiūrėk pakelį ir tēmyk ar jis taip išrodo, kaip ant paveikslo. Jei skirtųsi nuo čion parodyto, tai gaunate ruduotą vaistą. Visi vaistininkai Suv. Valst. parduoda Pain Expeller po 25c. ir 50c. bonkutė. Padirbtas per

F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York, N.Y.

P. S. Jeigu Jūsų sveikata labai nupuolus, bandyk Dr. Richter'o Ferrolą, garsų geležies vaistą, 75c. ir Dr. Richter'o "Tablet" Lozenges, 50c.

Mūsų knygutę apie Anchor vaistus gali gauti kiekvienas "Draugo" skaitytojas uždyką. Tik prisiųskite savo antrašą.

UNION TICKET AGENCY.

Seniausia Lietuviszka Banka Scrantone ir Visoje Aplinkineje.
Agentura Laivakorėjų ant Geriausių Linijų.

Siunčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius dokumentus Amerikos ir ir Lietuvos teismuose.

Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tos val. vak. Nedėlioje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave.,

Scranton, Pa.

Taip-gi turime savo krautuvėje daugybę visokių maldaknygių ir svietiškių knygų visokiose kalbose.

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662.

REKOMENDUOJAME MUSŲ NAUJĄ AUKSINĮ 23 AKMENŲ GELŽKELIO LAIKRODĖLĮ.

Auksiniai, paauksuoti ir kitoki su 23 akmenimis, parduosime 10,000 vadinamų "Accuratus" laikrodėlių tikrai už \$5.75 žėdną. Tie gražus laikrodėliai puikiai išrėžyti, dubeltavi lukštai, gerai laiką rodanti, labiausiai keliauninkų naudojami, kurie turi daboti lūką, moteriški ir vyriški, gvarantuoti ant 20 metų. Tikrai gražus laikrodėliai, negėda bus nei draugams tokį parodyti. Jeigu nori turėti gerą dziegūrėlį, tai štai mūsų pasiūlymas: Męs nusiūsim šitą laikrodėlį kiekvienam C. O. D. už \$5.75 ir ekspreso kaštus dėl peržiūrėjimo. Jei nepatiks, nemokėsime nei cento. Męs riskuojame viską. Auksinis

grandinėlis duodasi dykai su laikrodžiu. Adresas:
EXCELSIOR WATCH CO., DEPT. 905, CHICAGO, ILL.

Severos vaistai sutaisomi pabaigusią mūsų naująja laikinę laboratoriją vaistininkų.

Kosulys ir Persišaldymai

neprivalo mus varginti. Galima juos greit išgydyti. Kitos gyduolės ne taip pasekmingos, bet

SEVEROS BALZAMAS PLAUČIAMS

su piliulėmis nuo persišaldymo yra ištirtu vaistu. Piliulė apveiks ligą ir užbėgs už akių sunkioms jos pasekmėms, o Balsamas palengvins uždegimui, išvarys skreptlius, palengvins kvėpavimą ir apramins kosulį.

Dviejų didumų: 25c. ir 50c.

Severos vaistai parduodami ir patariami vaistininkų. Pirkdamas gyduoles aiškiai pasakyk reikalaujant "Severos". Neimk sufalšuoatų.

Severos Aliejus Šv. Gothardo

brangus linimentas skausmo prašalinimui, uždegimo apmaššinimui ir aptinimo sumažinimui. Greitai prašalina muskulų štyvumą ir skaudėjimą.

Išbandyk jį.

Kaina 50c.

Severos Gyvasties Balsamas

sustiprina abelnai nuvargusį organizmą ir yra labai pasekmingu vaistu nuo jeknų neveikimo, nuo geltonligės ir malarijos. Atgaivina kraują ir kiekvieną kūno dalį priverčia reguliariškai veikti.

Igyk jį.

Kaina 75 centų.

Daktaro patarymai dykai.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS
IOWA

Didele Krautuve Benesch & Sons,

Lapkričioje jau šalta, BENESCH & SONS turi atsakančiausiu del Jus pečiu.

Duodame daug dovanų su naminiiais mebliais. Puikus divonas dykai su kiekvienu pirkiniu už \$10.00 ar augščiau. 9 indai virtuvei, gražiai poliruoti, dykai su kiekvienu pečiu. Taipgi dykai anglinis viedras ir spatas su kiekvienu pečiu.

Dykai lovos uždangalas su kiekviena geležine lova ir dykai graži kaldra su kiekviena misingine lova.

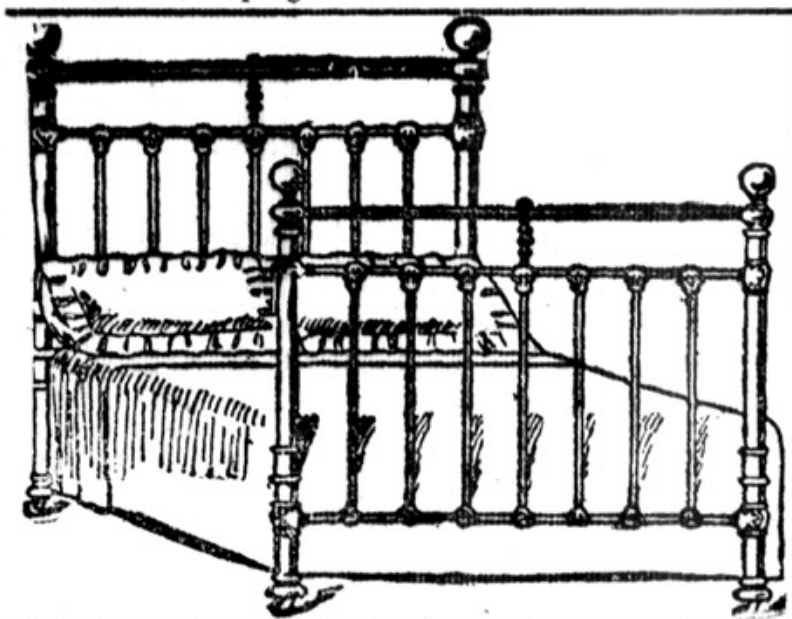
Didžiausia krautuvė, geriausias tavoras ir žemiausios kainos šiaurietinėje Pennsylvanijoje.

TAIPGI VISAI DYKAI.

su kiekvienu pečiu viedras anglims ir spatas.

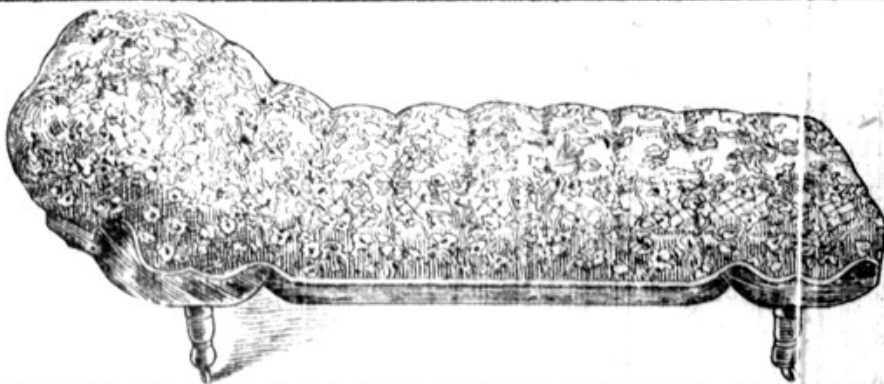
Benesch'o pečiai daugiau duoda šilumos, geriau duoną kepą, o vienok mažiau anglių suvartoja, negu kitų krautuvų už tą pačią kainą. Pečiai šilumai 8.50 ir augščiau. Pečiai virtuvėms \$25.00 ir augščiau. 30 dienų išbandymas dykai.

Naudokis ta proga.

\$12 Kanapos
už \$7.75.

Puiki didelė kanapka, gražiu materijolu apmušta ir labai smagi tik už \$7.75, arba 25c. savaitei.

Kiekvienam pirkėjui pečių duosime visai uždyką setą paliavotų dišių: 14 kvortų bliudą, 6 kv. puoda su uždangalu, 6 kv. puoda kavai, 3 kv. pudingams patelnę, dvi pajams torielkos, gėrimui puoduką, sam-tį, šaukštą pl akimui. Viskas gero gutunko ir gražiai paliavoti.

Baltai paliavota misingine lova
už \$3.75,
Verta \$7.00.

Puiki balta lova, misinginis viršus, misinginis volelis ir misinginės buožės ant visų keturių kampų. Niekur pirmiaus neparduota už tokią kainą. 25c. per savaitę.

DIDELE NAMU KRAUTUVE BENESCH,
Bennett Building, 32--34 Public Square, Wilkes-Barre, Pa.

S. L. R. K. A. CENTRO VALDYBOS ADRESAI.

JONAS RIKTORAITIS,, prezidentas,
67 James St., Waterbury, Conn.
KAZYS VAŠKEVIČE, vice-prezidentas,
186 Jefferson St., Newark, N. J.
KAZYS J. KRUSINSKAS, sekretorius,
457—17th St., Brooklyn, N. Y.
ANTANAS DANISEVIČE, kasierius,
630 W. Centre St., Mahanoy City, Pa.
Kasos globėjai:
JUOZAS VASILIAUCKAS,
112 N. Greene St., Baltimore, Md.
MARTINAS KADZIEVSKIS,
3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.
KUN. V. VIZGIRDA, knygisus,
190 S. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.
KUN. M. A. PANKAUSKAS, dvasiškas vadovas,
P. O., Forest City, Pa.

Office New Telephone 37. Residence 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS,**JONAS S. LOPATTO**

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa.

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba
pirkti namus lai kreipiasi.**Swalm Hardware Co.,**

21 NORTH MAIN ST., POTTSVILLE, PA.

Įvairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos
plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.**JAU ARTINASI RUDUO****kiekvienas privalo
nusipirkti****NAUJĄ SIUTĄ.**

Mano siutai siuvami geru kriaučiu; perka juos
kiekvienas, kurs nori gražiai pasirediti. Mane vi-
si gerai pažista, kadangi mano krautuvėje kiek-
vienas pilnai buna užganėdintas. Ir Jus, kurie
skaitysite šį pagarsinimą, ateikite persitikrinti,
o pamatysite, juog pas mane geresnis tavoras ir
žemesnės kainos. Nerasite vyro, kuris negalėtų
pasirinkti siuto pagal savo skonį mano krautuvėje.
Tik ateikite.

Louis Rosenthal,

ANT KIRBY'S KRAUTUVĖS,

SOUTH MAIN ST.,

Wilkes-Barre, Pa.

**BUK
VYRAS****50,000
KNYGU****Vysai Dykai Del Viru**

Ta knyga yra stebuklinga ir siusta yra tyk del vyru.
Knyga ta prastais, suprastais žodžiais pasaka kaip gal
atgauti vyriškumą, isigydyti nuo użnuodijima krauja
arbasypili, nubiegima sieklos, patrotitu stypribe, pučkus
ir kitus išmietimus, negromulavima, patrotitu
stypribe, pylva, kiapenu, inkstu ir pusles ligas, ruma-
tizma, gonorrhoea arba triperi, naujai igautas lygas,
strictura ir vysas vyru lygas, gal buti išgidomas sava
namuse privatiškai, slapta ir labai pygjai.

Ta, dykai igauta knyga, pasakis jums kodel jus
kentat ir kaip galet galutinaj isigydyti. Knyga ta yra
krautuvė žinios, katrus ture žinoti kožnas vedes arba
nevedes vyras. Ta knyga yra parašita par Daktara,
katras atsydave ilgo lajka tyrinejmu tu, specialisku
lygu. Temykit, jog ta knyga yra siusta vysai dykai,
užmokam už pačto, ing užpečetita konverta. Nesiusk
nekokių pinigų, tyk parašik sava varda, ir adresa ant
žemiaus paduotu kuponu, katru siusk mums šendena.

DYKAJ GAUTOS KNYGAS KUPONAS.**DR. JOS. LISTER & CO., 1 905 22 Fifth Avenue, Chicago:**Godotinas Tamista: Pagal Tamistos prižadiejma, aš noriečiau
jog Tamista prisilustumei man vysai dykai vėna jusu knyga del vyru.

Vardas.....

Adresas:..... Steltas.....

Nauja knyga--Biblija

arba šv. Raštas išleistas

Kun. S. Pautieniaus.Tik vienas šitas šventraštis yra kata-
likiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui

Adresas: **REV. S. PAUTIENIUS,****MAHANOEY CITY, PA.****FABIOLE,**

garsi kardinolo Wisemano apysaka.

Vertė **VYTAUTAS.****Kaina \$1.00.**Imantiems daugiau kaip vieną egzem-
ploriu. nuleidžiamas didelis nuosimtis.

Gaunama pas:

Rev. V. Varnagiris,312 So. 4th Street, **BROOKLYN, N. Y.**

THE FERNERY.

Naturališkų ir padirbtų žolynų krautuvė.

Galima gauti gelius veselėjoms, šermenims ir bile kada tik prireikus, bu-
kietuose arba gražius vainikus.

MRS. J. HERBERT, Savininkė.

51 W. Market St., Wilkes-Barre, Pa.

Naujas Telefonas 1088. Senas Telefonas 659.

DR-AS ALBERTAS KAUFMAN,

—: GYDYTOJAS IS LIETUVOS. :—

Specialistas nuo visokių ligų.

Gydo net labiausiai užsienėjusias chroliškas vyrų, moterų ir kūdikių
ligas. Galima susikalbėti, lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai.

51 W. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

PIRMUTINE KRAUTUVE

IR IŠDIRBYSTĖ

BAŽNYTINIŲ DAIGTŲ

„RYZNYCIA“

PO GLOBA MYKOLO ARKANIOLŲ,

114 S. Chestnut St.,

Shenandoah, Pa.

Krautuvėje randasi Bažnytiniai daigtai sekanti:

Žvakės margos vaškinės po 1 svarą 2, 3, 4, 6, 8, ir 14 svaras po	26c.
Žvakės vaškinės rankom margitos po 2 svar., 4, 6 ir 8 svaras po	50c.
Pakeliais knatai vaškiniai (wax tapers) pakelis po	24c.
Dėl aštuonių dienų pakeliai po	67c.
Anglys už svarą	28c.
Aliejus (8 day) už gorčių	\$1,10
Žvakės vaškinės (Rožė) dėl uždėjimo po 3 ir 4 svarus, už svarą	60c.
Lietinės žvakės vaškinės po 16 svarų ir 18 svaras po	22c.
Žvakės Starinavos lietinės 16 sv. ir 18, už svarą	16c.
“ 4 sv. ir 6 susuktos 4 sv. ir 1, sv.	16c.
Altoriaus žvakės (extra) sv. po	37c.
Geltono vaško 1 sv. ir 6, svaras po	30c.
Kodylas prancūziškas po	55c.
“ “francincense” po	50c.

Teipgi siuva puikius bažnytinius rūbus, taiso se-
nus. Parduoda kielikus, cimborijas, monstrancijas.

Galima gauti lietuviškų maldaknygių, kvietimų,
draugijoms ženklelių, veliavas, šarfus ir t.t.

Kun. L. Levickas,
Prezidentas.

TEMIKYTE LIETUVIAI!

Kelionė per jures. Tūkstančiai tūkstančių mūsų tautie-
čių keliauja į prigimtą šalį ir iš tenai atgal į Ameriką, o visi
labiausiai užganėdinti, kurie perka laivakortes į jas:

JONA NEMETH'A,

3 N. MAIN STR., WILKES-BARRE, PA.

O kodėl? Nes turi gerą prižiūrėjimą, parankią kelionę,
kad tartum kaip ir pačios kompanijos būtų pirko laivakortes.
Siuntimas pinigų greičiausias ir pigiausias pasaulyje.

J. F. Gillis,

Pas jį galima gauti visokių torielų, bliūdų, stiklų,

puodų, liampų ir visokių virtuvei reikalingų daiktų.

Yra iš ko pasirinkti. Ateikite persitikrinti

102—104 S. MAIN ST., WILKES-BARRE, PA.

Wilkes-Barre Deposit & Savings BANK,

71 PUBLIC SQUARE, WILKES-BARRE, PA.

KAPITOLAS \$150.000. PERVIRŠIS \$375.000.

Moka 3-čią nuosimtį nuo sudėtų joje pinigų.

Banka atdara kasdien nuo 9 ryto iki 3 popietų, su-
batomis nuo 9—12 vidurdienyje.

Galima susikalbėti lenkiškai.

DR. ALFRED J. WENNER,

77 South Washington Str.

Wilkes-Barre, Pa.

NAMINĖ MOKYKLA.

GRAMATIKA angliškos kalbos mokintis be mokinio (ap-
daryta) \$1.00.

VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti be
mokinio 15c.

NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

ARITMETIKA mokinimuisi rokundų su paveikslais (apda-
ryta) 35c.

P. MIKOLAINIS, BOX 62. NEW YORK CITY.

DR. I. W. MENDELSON,

Lenkiškas Gydytojas.

PRIMIMO VALANDOS: 8—10 iš ryto, 3—4 po pietų, 7—8 vakare.

50 South Washington St.

Wilkes-Barre, Pa.

Peoples telephone 1585.

Bell telephone 756.